

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА  
«Ґрунтознавство, управління земельними ресурсами та територіальне  
планування»**

**Проект редакції 2022**

**на здобуття освітнього ступеню: бакалавр  
за спеціальністю 103 Науки про Землю  
галузі знань 10 Природничі науки**

Київ 2021р.

## ПЕРЕДМОВА

№ п/п	Прізвище, ім'я, по батькові керівника та членів проектної групи	Найменування посади (для сумісників - місце основної роботи, найменування посади)	Найменування закладу, який закінчив викладач (рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту)	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідна робота, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів)	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1	Комлев Олександр Олександрович – Керівник проектної групи	Професор кафедри землезнавства та геоморфології географічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка	Київський державний університет імені Т.Г. Шевченка, 1975 р., спеціальність – географія, кваліфікація – географ-геоморфолог	Доктор географічних наук, зі спеціальності 11.00.04 – геоморфологія та палеогеографія, тема дисертації: «Мезокайнозойський долинний морфолітогенез південно-західної частини Українського щита та його вплив на утворення розсипищ», професор кафедри землезнавства та геоморфології.	51	Автор 250 наукових та навчально-методичних праць, з них 2 підручники, 5 монографії. Основною за напрямом є «Рельєф України» (2010). Участь у конференціях: 1. XIV International Scientific Conference «Monitoring of Geological Processes and Ecological Condition of the Environment», Київ, (Україна), 10 – 13 листопада, 2020 р. 2. Second EAGE Workshop on assessment of landslide hazards and impact on communities, Київ, (Україна), 8 – 11 вересня, 2020 р. 3. 19th International Conference on Geoinformatics - Theoretical and Applied	Сертифікат учасника міжнародної наукової конференції (Scopus): European Association of Geoscientists & Engineers, Geoinformatics, Association of Geoscientists & Engineers, Geoinformatics, May 2021.

					<p>Aspects, Київ (Україна), 11 – 14 травня, 2020 р.</p> <p>4. 18th International Conference on Geoinformatics – Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна), 13 – 16 травня, 2019 р.</p> <p>5. III Міжнародна науково-практична конференція «Геотуризм: практика і досвід», Львів, 26-28 квітня 2018 р.</p> <p>6. Міжнародна науково-практична конференція «Регіональні проблеми України – географічний аналіз та пошук шляхів вирішення». м. Херсон (Україна) 5-6 жовтня 2017 р.</p> <p>7. Міжнародна науково-технічна конференція SAIT 2017. м. Київ (Україна), 22-27 травня 2017 р.</p> <p>Проводить керівництво аспірантами та науковими роботами студентів. Є керівником 3 захищених кандидатських дисертацій.</p> <p>Бере участь у роботі спільних польсько-українських семінарів (Варшава, 2016 – 2017 р. р.) в рамках польсько – українського дослідницького проекту «Бурштинові шляхи. Науково-методичні основи</p>	
--	--	--	--	--	--	--

						раціонального використання родовищ бурштину».	
2	Бортник Сергій Юрійович, член проектної групи	Завідувач кафедри землезнавства та геоморфології географічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка	Київський державний університет імені Т.Г. Шевченка, 1984 р., спеціальність - географія, кваліфікація – географ-геоморфолог	Доктор географічних наук, зі спеціальності 11.00.04 – геоморфологія та палеогеографія, тема дисертації: «Морфоструктури центрального типу території України: просторово-часовий аналіз», професор кафедри землезнавства та геоморфології.	36	Автор 230 наукових і навчально-методичних праць, з них 5 підручники, 3 монографії. Основними за напрямом є: «Геологічні та геоморфологічні пам'ятки України» (2020), «Четвертинна геологія» (2019), «Основи урбоекотологічних досліджень (на прикладі території Києва)» (2016), «Методи польових географічних досліджень. Вивчення рельєфу та рельєфоутворюючих відкладів» (2014). Участь у наукових конференціях: 1. XIV International Scientific Conference «Monitoring of Geological Processes and Ecological Condition of the Environment», Київ, (Україна), 10 – 13 листопада, 2020 р. 2. 19th International Conference on Geoinformatics - Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна), 11 – 14 травня, 2020 р. 3. Monitoring of Geological Processes and Ecological Condition of the Environment,	1. Сертифікат учасника міжнародної наукової конференції (Scopus): First EAGE Workshop on Assessment of Landslide and Debris Flows Hazards in the Carpathians Conference date: June 17-20, 2019 Location: Lviv, Ukraine 2. Сертифікат учасника міжнародної науково-практичної конференції Географічна наука та освіта: перспективи й інновації 20-21 травня 2021 р. М. Переяслав, Україна (0,5 кредити ЄКТС) 3. Сертифікат учасника міжнародної наукової конференції (Scopus): European Association of Geoscientists & Engineers, Geoinformatics, Association of Geoscientists & Engineers,

					<p>Київ (Україна), 12-15 листопада, 2019 р.</p> <p>4. VII Warsztaty Geomorfologii Strukturalnej «Rzeźba strukturalna gór Świętokrzyskich i Poniżnia - stan badań i perspektywy badawcze», м. Хенціни (Польща), 26 – 28 вересня, 2019 р.</p> <p>5. First EAGE Workshop on Assessment of Landslide and Debris Flows Hazards in the Carpathians, м. Львів (Україна), 17 червня, 2019 р.</p> <p>6. 18th International Conference on Geoinformatics - Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна), 13 – 16 травня, 2019.</p> <p>7. VI семінар зі структурної геоморфології «Розвиток рельєфу плитних територій», Столові гори (Судети), Польща-Чехія 24-27 травня 2017 р.</p> <p>Проводить керівництво науковими роботами студентів. Є керівником 7 захищених кандидатських дисертацій.</p>	<p>Geoinformatics, May 2021.</p> <p>4. Університет імені Яна Кохановського в Кельцах (Польща). Сертифікат про участь у роботі VII науково-практичного семінару з структурної геоморфології «Структурний рельєф Свентошикських гір і Поніжя – стан та перспективи досліджень». Видано 29 вересня 2019 р.</p>	
3	Лаврук Тетяна Миколаївна, член	доцент кафедри землезнавства та геоморфології	Київський державний університет імені Т.Г. Шевченка,	кандидат географічних наук зі спеціальності 11.00.04 – геоморфологія	15	Автор понад 60 наукових і навчально-методичних праць. Основними за напрямками є:	Стажування: 1. Управління проектами місцевого розвитку (УП-10)

	проектної групи	КНУ імені Тараса Шевченка	1990 р., спеціальність - географія, кваліфікація – географ-геоморфолог	та палеогеографія, тема дисертації: «Морфологічна організація земної поверхні Українських Карпат», доцент кафедри землезнавства та геоморфології.	<p>«Просторове та ландшафтне планування» (2017), «Ґрунтовий покрив території Києва: сучасний стан та закономірності просторової організації» (2016), «Ландшафтний підхід до територіального планування в умовах децентралізації в Україні» (2017).</p> <p>Участь у конференціях:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>XIV International Scientific Conference «Monitoring of Geological Processes and Ecological Condition of the Environment», Київ, (Україна), 10 – 13 листопада, 2020 р.</li> <li>Second EAGE Workshop on assessment of landslide hazards and impact on communities, Київ, (Україна), 8 – 11 вересня, 2020 р.</li> <li>19th International Conference on Geoinformatics - Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна), 11 – 14 травня, 2020 р.</li> <li>First EAGE Workshop on Assessment of Landslide and Debris Flows Hazards in the Carpathians, м. Львів (Україна), 17 червня, 2019 р.</li> <li>18th International Conference on Geoinformatics</li> </ol>	<p>1.11.2020-5.12.2020 DESPRO, 30 год (1 кредит ЄКТС), сертифікат TZDK514Q4F</p> <p>2. Курс тренінгів з опанування інтерактивними панелями 15-26 /02/2021 (1 кредит); Сертифікат I CENTER KNU</p> <p>3. Курс підвищення кваліфікації та розвитку педагогічних компетентностей викладачів KNU TEACH WEEK (Сертифікат від 1.03 2021).</p> <p>4. Сертифікат учасника Міжнародна науково-практична конференція Географічна наука та освіта: перспективи й інновації 20-21 травня 2021 р. М. Переяслав, Україна (0,5 кредити ЄКТС)</p>
--	-----------------	---------------------------	--	---	--	---

						<p>- Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна), 13 – 16 травня, 2019.</p> <p>7. VI семінар зі структурної геоморфології «Розвиток рельєфу плитних територій» Столові гори (Судети), Польща-Чехія, 24-27 травня 2017 р.</p> <p>Проводить керівництво аспірантами та науковими роботами студентів.</p>	<p>5. Сертифікат учасника міжнародної наукової конференції (Scopus): European Association of Geoscientists &amp; Engineers, Geoinformatics, May 2021</p>
4.	Підкова Оксана Миколаївна	доцент кафедри землезнавства та геоморфології КНУ імені Тараса Шевченка	Львівський національний університет імені Івана Франка, 2003 р., спеціальність – географія, кваліфікація – магістр географії, географ-грунтознавець	кандидат географічних наук зі спеціальності 11.00.05 – біогеографія та географія ґрунтів, тема дисертації: «Генетико-літологічна обумовленість формування ґрунтового покриву Розточчя», доцент кафедри землезнавства та геоморфології.	10	<p>Автор понад 40 наукових і навчально-методичних праць.</p> <p>Основними за напрямками є: «Методичні рекомендації для виконання практичних робіт з дисципліни «Фізика ґрунту». Ч. 1. Фізика твердої фази ґрунту» (2014); «Методичні рекомендації для виконання практичних робіт з дисципліни «Фізика ґрунту» Частина II. Геофізика» (2019); «Problems of degraded and unproductive lands conservation» (2015), «Методичні рекомендації для виконання практичних робіт з дисципліни «Бонітування ґрунтів»» (2013); «Методичні рекомендації для виконання практичних</p>	<p>1. Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Сертифікат про підвищення кваліфікації за програмою «Роль гарантів освітніх програм у розбудові внутрішньої системи забезпечення якості освіти». 01 грудня, 2020 р.</p> <p>2. Львівський національний університет імені Івана Франка, свідоцтво No01467243/02993-21 про закінчення курсів підвищення кваліфікації «Вдосконалення викладацької</p>

					<p>робіт з дисципліни «Ґрунтознавство»» (2015). Участь у конференціях:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. 19th International Conference on Geoinformatics - Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна), 11 – 14 травня, 2020 р.</li> <li>2. 18th International Conference on Geoinformatics - Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна) 13 – 16 травня, 2019.</li> <li>3. Довготермінові спостереження довкілля: досвід, проблеми, перспективи. Міжнародний науковий семінар, 10-12 травня 2019 р, Львів-Брюховичі.</li> </ol>	<p>майстерності», лютий 2021 р. 3. Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Сертифікат про проходження курсу підвищення кваліфікації та розвитку педагогічних компетентностей викладачів, 01.03.2021 р.</p>
--	--	--	--	--	--	--

При розробці освітньої програми враховані вимоги:

Стандарту вищої освіти за спеціальністю 103 Науки про Землю галузі знань 10 Природничі науки для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти



## 1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

«Ґрунтознавство, управління земельними ресурсами,  
територіальне планування»  
«Soil Science, Land Management, Territorial Planning»  
за спеціальністю 103 Науки про Землю  
галузі знань 10 Природничі науки

1 – Загальна інформація	
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Ступінь вищої освіти: Бакалавр Спеціальність: 103 Науки про Землю Освітня програма: Ґрунтознавство, управління земельними ресурсами та територіальне планування  Bachelor 103 Earth Science Soil Science, Management of Land Resources and Territorial Planning
Мова(и) навчання і оцінювання	Українська Ukrainian
Обсяг освітньої програми	240 кредитів ЄКТС 4 академічні роки
Тип програми	Освітньо-професійна
Повна назва закладу вищої освіти, а також структурного підрозділу, у якому здійснюється навчання	Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Географічний факультет Taras Shevchenko National University of Kyiv Geographical Faculty
Назва закладу вищої освіти, а також структурного підрозділу у якому здійснюється навчання	-
Офіційна назва освітньої програми, ступінь вищої освіти та назва кваліфікації ЗВО-партнера мовою оригіналу	-
Наявність акредитації	Міністерство освіти і науки України. Сертифікат про акредитацію Серія НД № 1189702. Дійсний до 1 липня 2023
Цикл/рівень програми	6 рівень Національної рамки кваліфікацій України (НРК); 6 рівень Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя (EQF LLL) Перший цикл Європейського простору вищої освіти (HPFQ ENEA)
Передумови	Повна загальна середня освіта
Форма навчання	Денна

Термін дії освітньої програми	5 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	<a href="https://geo.knu.ua">https://geo.knu.ua</a>
<b>2 – Мета освітньої програми</b>	
Мета програми (з врахуванням рівня кваліфікації)	Забезпечити здобуття глибоких теоретичних та практичних знань, умінь та навичок в області ґрунтознавства, ґрунтознавчих досліджень, управління земельними ресурсами та територіального планування із широким доступом до працевлаштування, надати здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та антропогенних об'єктів та процесів із використанням комплексу міждисциплінарних даних та за умов недостатності інформації.
<b>3 – Характеристика освітньої програми</b>	
Предметна область (галузь знань / спеціальність / спеціалізація програми)	10 Природничі науки / 103 Науки про Землю
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна прикладна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта з ґрунтознавства, управління земельними ресурсами, територіального планування за спеціальністю 103 Науки про Землю. Ключові слова: ґрунтознавство, управління земельними ресурсами, територіальне планування.
Особливості програми	Проведення частини занять з професійно-орієнтованих дисциплін та виробничої практики передбачається на базі організацій та установ, що займаються проблемами ґрунтознавства, управління земельними ресурсами, геоплануванням.
<b>4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</b>	
Придатність до працевлаштування	Робочі місця в проектно-пошукових та науково-дослідних, природоохоронних установах, в органах державного та регіонального управління, в державних та приватних компаніях, що спеціалізуються на геоплануванні в умовах децентралізації, управлінні та практичному використанні земельних ресурсів.
Подальше навчання	Можливе подальше продовження освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
<b>5 – Викладання та оцінювання</b>	
Викладання та навчання	Студентоцентричне проблемно-орієнтоване навчання, яке проводиться у формі лекцій, семінарів, практичних занять, виконання курсових робіт, самостійної роботи на основі навчальних посібників, підручників та конспектів, консультацій з викладачами, виконання кваліфікаційної роботи бакалавра на останньому році навчання.
Оцінювання	Письмові та усні іспити, заліки, диференційовані заліки, поточний контроль у формі захисту презентацій, тестових завдань, усного та письмового опитування, модульних контрольних робіт, захист звітів з практики, захист курсових

	робіт, захист кваліфікаційної роботи бакалавра.
<b>6 – Програмні компетентності</b>	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності предметної області ґрунтознавства або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних і суспільних об'єктів та процесів із використанням комплексу міждисциплінарних даних та за умов недостатності інформації.
Загальні компетентності (ЗК)	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Здатність реалізовувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (K01)</li> <li>2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільства та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (K02)</li> <li>3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (K03).</li> <li>4. Знання та розуміння предметної області наук про Землю (K04).</li> <li>5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (K05).</li> <li>6. Здатність спілкуватися іншою мовою за спеціальністю (K06).</li> <li>7. Здатність використання інформаційних технологій (K07).</li> <li>8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. (K08).</li> <li>9. Здатність працювати в команді (K09).</li> <li>10. Навички забезпечення безпеки життєдіяльності (K10).</li> <li>11. Прагнення до збереження природного навколишнього середовища (K11).</li> <li>12. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) (K12).</li> </ol>
Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності	<ol style="list-style-type: none"> <li>13. Знання та розуміння теоретичних основ наук про Землю як комплексну природну систему (K13).</li> <li>14. Здатність застосовувати базові знання фізики, хімії, біології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні Землі та її геосфер (K14).</li> <li>15. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах (K15).</li> <li>16. Здатність застосовувати кількісні методи при дослідженні геосфер, зокрема педосфери (K16).</li> <li>17. Здатність до всебічного аналізу складу і будови геосфер, зокрема педосфери (K17).</li> <li>18. Здатність інтегрувати польові та лабораторні спостережень з теорією у послідовності: від спостереження до розпізнавання, синтезу і моделювання (K18).</li> <li>19. Здатність проводити моніторинг природних процесів (K19).</li> <li>20. Здатність самостійно досліджувати природні матеріали, зокрема ґрунти, в польових і лабораторних умовах, описувати, аналізувати, документувати і звітувати про результати (K20).</li> <li>21. Здатність до планування, організації та проведення</li> </ol>

	досліджень і підготовки звітності (K21). 22. Здатність ідентифікувати та класифікувати відомі і реєструвати нові об'єкти у геосферах, їх властивості та притаманні ним процеси (K22).
<b>7 – Програмні результати навчання</b>	
Програмні результати навчання (ПР)	<p>ПР01. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в галузі наук про Землю.</p> <p>ПР02. Використовувати усно і письмово професійну українську мову.</p> <p>ПР03. Спілкуватися іноземною мовою за фахом.</p> <p>ПР04. Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в області наук про Землю, зокрема в ґрунтознавстві.</p> <p>ПР05. Вміти проводити польові та лабораторні дослідження.</p> <p>ПР06. Визначати основні характеристики, процеси, історію і склад Землі як планетарної системи та її геосфер, у тому числі педосфери.</p> <p>ПР07. Застосовувати моделі, методи і дані фізики, хімії, біології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних процесів формування і розвитку педосфери.</p> <p>ПР08. Обґрунтовувати вибір та використовувати польові та лабораторні методи для аналізу природних та антропогенних систем і об'єктів.</p> <p>ПР09. Вміти виконувати дослідження педосфери за допомогою кількісних методів аналізу.</p> <p>ПР10. Аналізувати склад і будову педосфери на різних просторово-часових масштабах.</p> <p>ПР11. Впорядковувати і узагальнювати матеріали польових та лабораторних досліджень.</p> <p>ПР12. Знати і застосовувати теорії, парадигми, концепції та принципи в науках про Землю, зокрема у галузі ґрунтознавства.</p> <p>ПР13. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.</p> <p>ПР14. Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій в галузі наук про Землю, зокрема у питаннях ґрунтознавства, управління земельними ресурсами та територіального планування.</p> <p>ПР15. Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних.</p>
<b>8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми</b>	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	Викладачі залучені до виконання програми мають багаторічний досвід роботи у даній галузі, включаючи роботу у міжнародних університетах. До викладання професійно-орієнтованих дисциплін можуть бути залучені фахівці-практики, закордонні фахівці.
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	Наявність обладнаного навчально-методичного кабінету загальної геології та геоморфології (колекція зразків мінералів та гірських порід, мікроскопи), двох навчальних лабораторій «Ґрунтознавчих та палеогеографічних досліджень» і «Екології ландшафту» (лабораторне обладнання, у тому числі: іонімір універсальний, баня водяна, баня пісочна, ваги електронні лабораторні,

	<p>дистилятор водний, піч муфельна, фотоколориметр, сушильна шафа, мікроскопи).</p> <p>Наявність комп'ютерних класів з спеціалізованим програмним забезпеченням для геоінформаційного та (гео)статистичного аналізу (QGIS, GRASS, SAGA GIS, SNAP Toolbox, R, R Studio).</p>
<p>Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення</p>	<p>Використання бібліотек та фондів Інституту Географії НАНУ, Національного природничого музею НАНУ, НУБіП України, провідних наукових установ системи НААНУ, бібліотечних, архівних та фондів наукових авторських розробок науково-педагогічних працівників кафедри землезнавства та геоморфології географічного факультету</p>
<b>9 – Академічна мобільність</b>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	-
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	-
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	На загальних умовах.

## 2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

### 2.1. Перелік компонент ОП:

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
<b>Обов'язкові компоненти ОП</b>			
ОК 1.	Іноземна мова	17	Іспит
ОК 2.	Вища математика	4	Залік
ОК 3.	Гідрологія	4	Іспит
ОК 4.	Геологія	4	Іспит
ОК 5.	Метеорологія	4	Іспит
ОК 6.	Фізика	4	Залік
ОК 7.	Вступ до університетських студій	3	Залік
<b>ОК 8.</b>	Загальна хімія	4	Залік
ОК 9.	Ґрунтознавство	4	Іспит
ОК 10.	Біогеографія з основами геоботаніки	4	Залік
ОК 11.	Топографія з основами геодезії	4	Залік
ОК 12.	Основи просторового та ландшафтного планування	4	Іспит
ОК 13.	Комплексна дисципліна. Навчальна практика з основ польових досліджень геосфер	6	Диференційований залік
ОК 14.	Навчальна практика з методів набуття природничої інформації	3	Диференційований залік
ОК 15.	Геоморфологія	4	Іспит
ОК 16.	Картографія	3	Залік
ОК 17.	Еволюція біосфери Землі	4	Іспит
ОК 18.	Основи ГІС	3	Залік
ОК 19.	Геоєкологія	4	Іспит
ОК 20.	Українська та зарубіжна культура	3	Залік
ОК 21.	Ландшафтознавство	4	Іспит
ОК 22.	Основи суспільної географії	3	Залік
ОК 23.	Землезнавство	3	Залік
ОК 24.	Навчальна практика з методів обробки природничої інформації	3	Диференційований залік
ОК 25.	Навчальна професійно-орієнтована практика	5	Диференційований залік
ОК 26.	Екзогенний морфолітогенез	4	Залік
ОК 27.	Дистанційне зондування Землі	4	Іспит
ОК 28.	Управління геоданими	4	Залік
ОК 29.	Історико-географічні системи землекористування	3	Залік
ОК 30.	Інженерно-геоморфологічна оцінка, інженерна підготовка та захист території	4	Іспит
ОК 31.	Земельний кадастр та бонітування	3	Залік

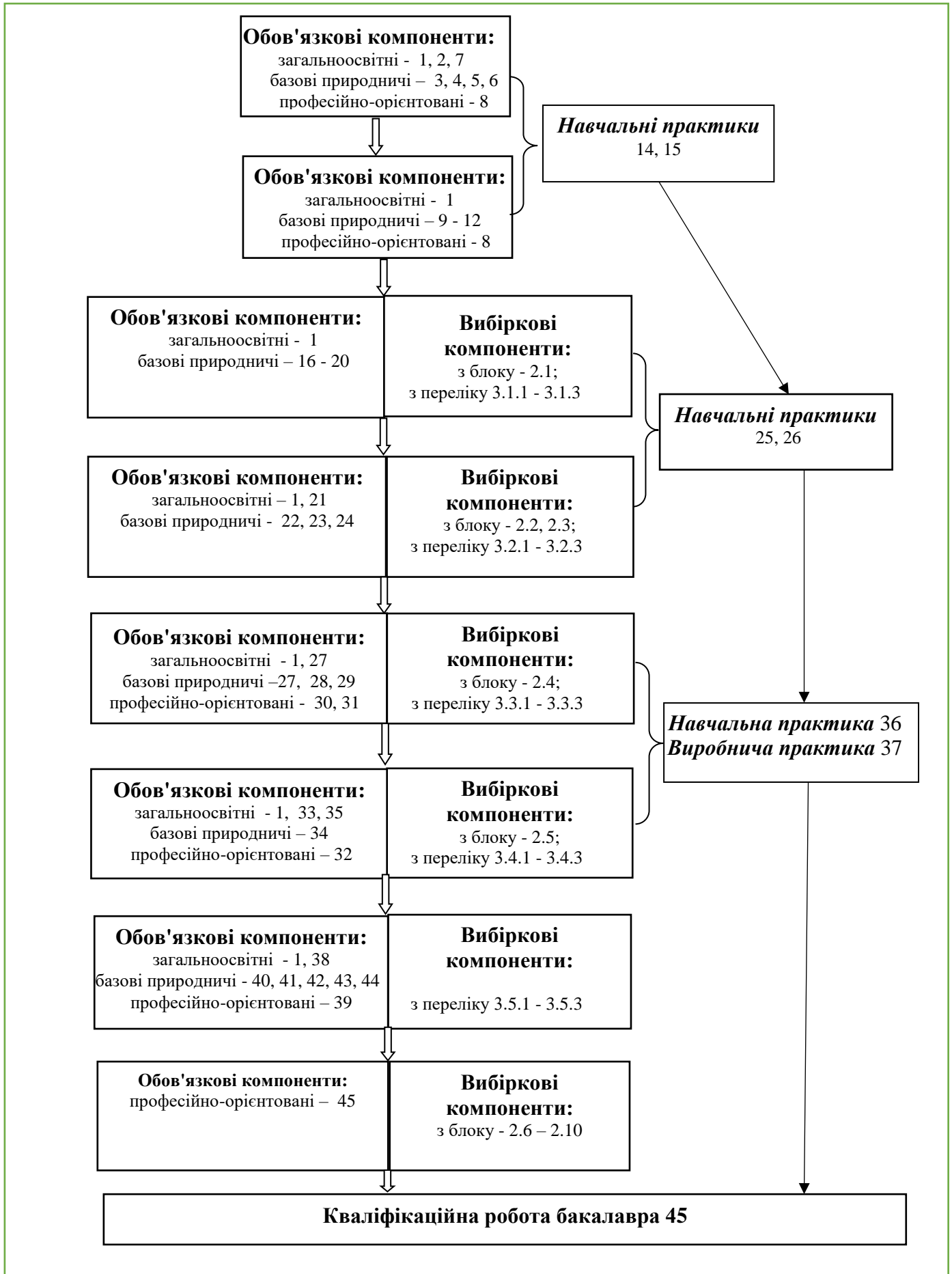
ОК 32.	Соціально-політичні студії	3	Залік
ОК 33.	Геопросторове моделювання	3	Іспит
ОК 34.	Вибрані розділи трудового права і підприємницької діяльності	3	Залік
ОК 35.	Навчальна практика з методів поширення природничої інформації	3	Диференційований залік
ОК 36.	Виробнича практика	6	Диференційований залік
ОК 37.	Філософія	4	Іспит
ОК 38.	Рельєф і геологічна будова Європи та України	4	Іспит
ОК 39.	Ґрунти Європи та України	4	Іспит
ОК 40.	Клімат Європи та України	3	Залік
ОК 41.	Водні ресурси Європи та України	4	Залік
ОК 42.	Біоресурси Європи та України	4	Залік
ОК 43.	Ландшафти України	3	Залік
ОК 44.	Кваліфікаційна робота бакалавра	6	Захист
<b>Загальний обсяг обов'язкових компонентів:</b>		<b>180</b>	
<b>Вибіркові компоненти ОП*</b>			
Дисципліни вибору студента			
<i>Вибірковий блок</i>			
ВК 2.1.	Фізика ґрунту	5	Іспит
ВК 2.2.	Хімія ґрунту	3	Залік
ВК 2.3.	Генезис та морфологія ґрунтів	3	Іспит
ВК 2.4.	Ґрунтовий покрив та земельні ресурси Світу	4	Іспит
ВК 2.5.	Методи ґрунтознавчих досліджень	6	Іспит
ВК 2.6.	Систематика і класифікація ґрунтів	5	Іспит
ВК 2.7.	Просторове планування та сталий розвиток	6	Іспит
ВК 2.8.	Земельні ресурси України	3	Залік
ВК 2.9.	Інженерна, пошукова та екологічна геоморфологія	3	Залік
ВК 2.10	Моніторинг якості ґрунтів та ґрунтового покриву	4	Іспит
ВК 2.11	Агроекологія та екологічні функції ґрунтів	3	Іспит
<i>Вибір з переліку (студент обирає одну дисципліну з кожного переліку)</i>			
<i>Перелік I</i>			
ВК 3.1.1	Латинська мова	3	Залік
ВК 3.1.2.	Семінар з проблем сучасного ґрунтознавства	3	Залік
ВК 3.1.3.	Природничо-географічне моделювання	3	Залік
<i>Перелік II</i>			
ВК 3.2.1.	Основи логіки	3	Залік
ВК 3.2.2.	Меліоративне ґрунтознавство	3	Залік
ВК 3.2.3.	Міжнародний досвід просторового та ландшафтного планування	3	Залік
<i>Перелік III</i>			
ВК 3.3.1.	Соціологія	3	Залік
ВК 3.3.2.	Антропогенні ґрунти	3	Залік

ВК 3.3.3.	Методологія просторового планування в Україні	3	Залік
<i>Перелік IV</i>			
ВК 3.4.1.	Педагогіка	3	Залік
ВК 3.4.2.	Глобальні функції ґрунтового покриву	3	Залік
ВК 3.4.3.	Просторове планування урботериторій	3	Залік
<i>Перелік V</i>			
ВК 3.5.1.	Психологія	3	Залік
ВК 3.5.2.	Картографування ґрунтів	3	Залік
ВК 3.5.3.	Просторове планування агротериторій	3	Залік
<b>Загальний обсяг обов'язкових компонент:</b>		<b>60</b>	
<b>ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ</b>		<b>240</b>	

\*Згідно з п.п. 2.2.2-2.2.7 «Положення про порядок реалізації студентами Київського національного університету імені Тараса Шевченка права на вільний вибір дисциплін» здобувачі освіти мають безумовне право обрати навчальні дисципліни з обов'язкових та вибіркового частин навчальних планів інших спеціальностей того самого рівня, а за умови погодження із деканом факультету / директором інституту - з програм іншого рівня.



## 2.2. Структурно-логічна схема ОП



### 3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Ґрунтознавство, управління земельними ресурсами та територіальне планування» спеціальності 103 Науки про Землю проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи бакалавра.

*Кваліфікаційна робота бакалавра за професійним спрямуванням* має продемонструвати професійну підготовку студентів у галузі ґрунтознавства, управління земельними ресурсами та територіального планування. Вона виконується за матеріалами, які збиралися впродовж виробничої практики й опрацьовувалися в лабораторних умовах. Під час написання та захисту кваліфікаційної роботи бакалавра перевіряються наступні програмні результати навчання: вміння збирати, обробляти та аналізувати інформацію в галузі наук про Землю, зокрема для вирішення завдань в територіальному плануванні, управлінні земельними ресурсами (ПР01); вміння використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в області ґрунтознавства, територіального планування та управління земельними ресурсами (ПР04); вміння застосовувати моделі, методи і дані фізики, хімії, геології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних процесів формування та розвитку педосфери (ПР07); вміння обґрунтовувати вибір та використовувати польові та лабораторні методи для аналізу природних та антропогенних систем та об'єктів (ПР08); вміння обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних (ПР15).

Атестація завершується видачою документа встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра з присвоєнням кваліфікації: Бакалавр з наук про Землю за ОП «Ґрунтознавство, управління земельними ресурсами та територіальне планування».

Окремим рішенням екзаменаційної комісії, на підставі професійного оволодіння компетентностями, передбаченими спеціальними блоками дисциплін (мінімально необхідні критерії: рівень опанування дисциплін блоку професійного спрямування з оцінками не менше як 75 балів, оцінка за виробничу практику за професійним спрямуванням не менше як 75 балів, а також захист кваліфікаційної роботи з оцінкою не нижче 75 балів) може бути присвоєна професійна кваліфікація 3439 – фахівець з ґрунтознавства, управління земельними ресурсами, територіального планування.

#### 4. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

	OK 1	OK 2	OK 3	OK 4	OK 5	OK 6	OK 7	OK 8	OK 9	OK 10	OK 11	OK 12	OK 13	OK 14	OK 15	OK 16	OK 17	OK 18	OK 19	OK 20	OK 21	OK 22	OK 23
K01							+	+													+		
K02							+	+			+										+		+
K03	+	+	+				+		+					+				+		+			
K04					+					+		+				+	+	+				+	+
K05							+														+		
K06	+																						
K07								+					+		+				+	+			
K08	+	+	+	+					+	+					+	+		+					
K09														+							+		
K10									+					+									
K11								+			+									+	+		+
K12								+															
K13			+	+	+	+				+	+					+		+		+		+	+
K14		+	+	+		+			+	+					+								
K15					+	+						+	+	+			+						
K16			+							+										+			
K17					+	+					+												+
K18			+										+	+	+								
K19																				+			
K20														+									
K21													+										
K22														+		+		+	+				

	OK 24	OK 25	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	OK 30	OK 31	OK 32	OK 33	OK 34	OK 35	OK 36	OK 37	OK 38	OK 39	OK 40	OK 41	OK 42	OK 43	OK 44	
K01										+		+			+							
K02							+			+		+			+							
K03		+	+						+		+	+		+								
K04	+											+				+	+	+	+			+
K05										+			+		+							
K06																						
K07					+	+			+		+		+									
K08	+	+		+	+	+		+			+					+	+	+	+	+	+	+
K09			+											+								
K10																						
K11	+						+	+													+	+
K12													+									
K13	+			+				+								+	+	+	+			+
K14		+		+	+	+					+		+								+	
K15									+													
K16		+									+											
K17							+		+													+
K18		+	+		+	+								+		+	+	+	+			
K19			+	+				+						+								
K20			+	+					+					+		+	+	+	+			
K21		+	+											+								
K22	+		+				+		+					+		+	+	+	+	+	+	



	<b>BK 3.3.1</b>	<b>BK 3.3.2</b>	<b>BK 3.3.3</b>	<b>BK 3.4.1</b>	<b>BK 3.4.2</b>	<b>BK 3.4.3</b>	<b>BK 3.5.1</b>	<b>BK 3.5.2</b>	<b>BK 3.5.3</b>
<b>K01</b>	+			+			+		
<b>K02</b>	+			+			+		
<b>K03</b>	+			+	+		+		
<b>K04</b>									
<b>K05</b>	+			+			+		
<b>K06</b>									
<b>K07</b>			+			+		+	+
<b>K08</b>	+			+	+		+	+	
<b>K09</b>									
<b>K10</b>									
<b>K11</b>		+			+				
<b>K12</b>	+			+			+		
<b>K13</b>		+			+				
<b>K14</b>					+			+	
<b>K15</b>			+			+			+
<b>K16</b>									
<b>K17</b>		+							
<b>K18</b>			+			+		+	+
<b>K19</b>					+				
<b>K20</b>									
<b>K21</b>			+			+			+
<b>K22</b>		+							

**5. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ (ПРН) ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21
ПР01	+	+	+	+	+	+	+		+	+		+	+		+	+	+	+		+	
ПР02							+														+
ПР03	+																				
ПР04								+				+	+		+		+		+		
ПР05			+			+			+												
ПР06				+	+					+	+			+		+		+			
ПР07		+		+					+	+					+			+	+	+	
ПР08								+	+				+								
ПР09		+	+							+				+					+		
ПР10				+	+						+					+		+			
ПР11			+																		
ПР12						+				+				+		+		+		+	
ПР13	+						+						+		+						+
ПР14																					
ПР15												+	+	+	+		+		+		

	OK 22	OK 23	OK 24	OK 25	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	OK 30	OK 31	OK 32	OK 33	OK 34	OK 35	OK 36	OK 37	OK 38	OK 39	OK 40
ПР01			+	+			+	+		+	+							+	+
ПР02						+						+		+	+		+		
ПР03																			
ПР04				+			+	+			+		+		+				
ПР05					+											+			
ПР06	+	+	+		+				+		+					+		+	+
ПР07				+			+	+					+						
ПР08					+	+					+					+		+	+
ПР09				+									+						
ПР10					+		+	+	+	+						+		+	+
ПР11					+	+			+		+					+			
ПР12	+	+	+														+	+	+
ПР13		+	+	+	+	+			+	+		+		+	+	+	+		
ПР14											+		+						
ПР15				+	+						+		+			+			



	<b>OK 41</b>	<b>OK 42</b>	<b>OK 43</b>	<b>OK 44</b>	<b>OK 45</b>	<b>BK 2.1</b>	<b>BK 2.2</b>	<b>BK 2.3</b>	<b>BK 2.4</b>	<b>BK 2.5</b>	<b>BK 2.6</b>	<b>BK 2.7</b>	<b>BK 2.8</b>	<b>BK 2.9</b>	<b>BK 2.10</b>	<b>BK 2.11</b>	<b>BK 3.1.1</b>	<b>BK 3.1.2</b>	<b>BK 3.1.3</b>
<b>ПР01</b>	+	+		+	+						+	+		+			+	+	
<b>ПР02</b>																			
<b>ПР03</b>																	+		
<b>ПР04</b>					+							+		+	+			+	+
<b>ПР05</b>															+	+			
<b>ПР06</b>	+	+						+	+				+			+		+	
<b>ПР07</b>			+	+	+	+	+			+	+				+	+		+	+
<b>ПР08</b>	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+			+				
<b>ПР09</b>						+	+			+					+				+
<b>ПР10</b>	+	+	+					+	+		+		+		+	+			
<b>ПР11</b>								+		+									
<b>ПР12</b>	+	+		+														+	
<b>ПР13</b>			+	+					+	+		+	+	+	+	+			
<b>ПР14</b>													+	+			+		+
<b>ПР15</b>					+			+		+		+		+		+	+		+

	<b>БК 3.2.1</b>	<b>БК 3.2.2</b>	<b>БК 3.2.3</b>	<b>БК 3.3.1</b>	<b>БК 3.3.2</b>	<b>БК 3.3.3</b>	<b>БК 3.4.1</b>	<b>БК 3.4.2</b>	<b>БК 3.4.3</b>	<b>БК 3.5.1</b>	<b>БК 3.5.2</b>	<b>БК 3.5.3</b>
<b>ПР01</b>	+	+	+	+		+	+	+	+	+		+
<b>ПР02</b>	+			+			+			+		
<b>ПР03</b>												
<b>ПР04</b>			+			+			+		+	+
<b>ПР05</b>												
<b>ПР06</b>					+			+				
<b>ПР07</b>		+						+			+	
<b>ПР08</b>		+	+		+	+			+			+
<b>ПР09</b>												
<b>ПР10</b>		+			+			+				
<b>ПР11</b>												
<b>ПР12</b>												
<b>ПР13</b>	+		+	+	+	+	+	+	+	+		+
<b>ПР14</b>	+			+			+			+		
<b>ПР15</b>			+			+			+		+	+

Голова Науково-методичної ради